

Koranens hemlighet

Sūrat al-Munājāh
Kapitlet om Den privata bönen
Kapitel 1

Innehållsförteckning

Innehåll

Koranens hemlighet.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Förord.....	3
Surans syften	6
Den första halvan.....	7
Allahs den Allmäktiges rättighet.....	7
Mellan Allah och Hans tjänare.....	10
((Koranens hemlighet)).....	10
Den andra halvan.....	12
Tjänarens rättighet	12
Den bedjandes uttalande: „Āmeen”	15
Avslutning.....	16
Källförteckning	16

Förord

All lov tillkommer Allah, världarnas Herre, Den mest Nåderike, Den mest Barmhärtige, Härskaren på Vedergällningens dag, och må Allahs frid och välsignelser vara över vår profet Muhammed, hans familj och följeslagare. Sūrat al-Fātihah är den största sura varigenom Allah tilltalade skapelsen. Det beror på att Koranen är den bästa gudomligt uppenbarade boken, och Sūrat al-Fātihah är den bästa suran i den. Det är således den bästa och mest utmärkta sura som Allah den Allmäktige har uppenbarat, varför det är föreskrivet att recitera den i varje bön; ja, i varje rak‘ah av varje bön. Det räcker, när man lyfter fram dess utmärkthet, att anföra hadithen som återges av Al-Bukhārī i hans Sahih på auktoritet av Abu Sa‘eed ibn al-Mu‘alla, att Allahs sändebud, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, sade till honom:

„Jag skall verkligen lära dig en sura som är den största suran i Koranen innan du lämnar moskén.“

Därefter tog han min hand när han lämnade moskén. Så jag påpekade: „Har du inte berättat för mig att du skall lära mig en sura som är den största suran i Koranen?“ Han sade:

„Sūrat al-Fātihah; det är de sju ofta upprepade verserna och den stora Koranen som jag har tilldelats.“ [1]

Al-Hāfizh Ibn Hajar sade:

„Detta anger uttryckligen att Allahs uttalande i Koranen: {Vi har verkligen tilldelat dig de sju ofta upprepade verserna} syftar på Sūrat al-Fātihah.“ [2]

Muslim och andra rapporterade att Ibn ‘Abbās, må Allah vara nöjd med dem båda, sade:

„Medan Jibrīl (erkängeln Gabriel) satt hos Allahs sändebud, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, hörde han ett stort ljud ovanifrån hans huvud. Därpå sade han: Det här är ett port i himlen som öppnades idag. Det har aldrig öppnats förut förrn idag. En ängel steg ner från den, så han sade: Det här är en ängel som stigit ner på jorden och aldrig stigit ner förut förrn idag. Ängeln hälsade med fridsbalning och sade: Gläd dig åt att ha tilldelats två ljus som ingen

annan profet före dig har tilldelats: Sūrat al-Fātihah och de sista verserna av Sūrat al-Baqarah. Du kommer inte recitera en enda bokstav av dem utan att du får belöningen för det (eller vad du än ber Allah om genom dem).” [3]

Haditherna som rapporteras om al-Fātihahs utmärkthet är talrika och viktiga.

Vad som ytterligare visar på al-Fātihahs heder och höga ställning är de många namn och ärerika beskrivningar som ges till denna stora sura. Att ha många namn vittnar om den namngivnas höga ställning. Några av dess namn är: Umm al-Qur’ān (Koranens moder), Fātihah al-Kitāb (Öppningskapitlet i boken), As-Sab’ al-Mathānī (De sju ofta upprepade verserna), Sūrat al-Hamd (Priskapitlet), Ash-Shāfiyah (Läkmedlet), Al-Kāfiyah (Det tillräckliga), Sūrat as-Salāh (Bönekapitlet) och Sūrat ad-Du‘aa’ (Åkallanskapitlet). Den kallas även Sūrat al-Munājāh (Kapitlet om den privata bönen), eftersom muslimen reciterar den i varje rak‘ah av sin bön och därigenom samtalar privat med sin Herre och lösgör sig från värdsliga angelägenheter för att tala med Honom, åkalla Honom och bönfalla Honom. Enligt en hadith i Sahih Al-Bukhārī:

„När någon av er står i sin bön, befinner han sig i privat samtal med sin Herre...” [4]

Kanske är denna korta kommentar begränsad till att uppfylla detta syfte; så att en muslim skulle ha i åtanke medan han förrättar sin bön att han står inför sin Herre och talar till Honom privat genom att recitera denna stora sura.

Det rapporteras att al-Fātihah kallas as-Salāh (bönen), enligt den Qudsi-hadith som rapporteras av Abu Hurayrah, må Allah vara nöjd med honom, vari han sade:

„Jag hörde Allahs sändebud, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, säga: Allah, den Högste, sade: Jag har delat upp bönen mellan Mig Självt och Min tjänare i två halvor, och Min tjänare skall få vad han ber om. När tjänaren säger: Al-hamdu lillabi rabb al-‘ālamīn (Allt lov tillkommer Allah, alla världarnas Herre), säger Allah: Min tjänare har prisat Mig. Och när han säger: Ar-Rahmān ar-Rabīm (den mest Nåderike, mest Barmhärtige), säger Allah: Min tjänare har ärat Mig. Och när han säger: Māliki yawm ad-dīn (Härskaren på Domens dag), säger Allah: Min tjänare har förbärligat Mig – och vid ett tillfälle sade Han: Min tjänare har överlämnat angelägenheterna till Mig. Och när han säger: Iyyāka na‘budu wa iyyāka nasta‘īn

(Dig allena dyrkar vi och Dig allena ber vi om hjälp), säger Han: Det här är mellan Mig och Min tjänare, och Min tjänare skall få vad han ber om. Och när han säger: Ihdinā as-sirāta al-mustaqīm, sirāt alladhīna an‘amta ‘alayhim ghayr al-maghdhūbī ‘alayhim wa la ad-dāllīn (Led oss på den rätta vägen, vägen för dem Du har välsignat – inte dem Du är missnöjd med, eller dem som har villfarit), säger Han: Det här är för Min tjänare, och Min tjänare skall få vad han har bett om.” [5]

Detta ger intrycket att recitera al-Fātihah är det viktigaste man bör uppmärksamma i sin bön. När vi vet att bönen har sådan inverkan att den avhåller en från att begå osed och orättfärdighet, såsom världarnas Herre angav i följande koranvers:

{och förrätta bönen. Visserligen avhåller bönen [en] från osed och orättfärdighet} [6]

Och eftersom många människor inte finner denna inverkan i sina liv, så innebär det att de inte utför bönen på det sätt som uppnår dess syfte, och att deras recitation av al-Fātihah behöver en stunds återspeglan och ödmjukhet. Sūrat al-Fātihah framhäver skaparens och skapelsens rättigheter, och uppmanar tjänaren att uppnå fullkomlig talföljd till Allah den Allsmäktige. Så står han inför sin Herre i bönen och uttrycker pris, är ansättning och förhärligande, därefter bekräftar han att hans dyrkan är uppriktig tillhör Honom allena, och ber Honom om hjälp, ty en tjänare har ingen förmåga att göra något och fullfölja det utan Allahs hjälp och framgångsgivande. Eftersom dyrkan inte är giltig utförd utan att göra vad Allah har föreskrivit och accepterat, måste tjänaren be sin Herre att leda honom till den rätta vägen, ty det är vägen till räddning och bestående framgång. Han ber även sin Herre att hålla honom borta från vägen för dem som har utsatts för Hans vrede och dem som har villfarit och avvikit från den rätta vägen genom att följa okunnighet och personlig läggning. De förtjänade därmed Allahs vrede och straff. Det beror på att Allahs rätt gentemot tjänaren är att han dyrkar Honom uppriktigt, och tjänarens rätt gentemot sin Herre är att Han hjälper honom, leder honom och håller honom borta från villfarelsens väg, om tjänaren uppfyller Hans rätt till uppriktig dyrkan.

Surans syften

Den som betraktar människornas tillstånd kommer att inse att orsaken bakom deras elände ligger i deras avstånd från måttfullhet, genom att anta antingen överdrift och ökovägning eller försummelse och slarv. Därför fastställer Sūrat al-Fātihah en måttfull metod som säkrar lycka för mänskligheten och framgång för tjänaren i det jordiska livet och i Livet efter detta.

Muslimen befalls att be sin Herre leda honom till den rätta vägen och recitera i varje rak‘ah av bönen den vers som lyder: {Led oss på den rätta vägen}

Därefter beskriver Han den rätta vägen tydligt när Han säger: {vägen för dem Du har välsignat – inte dem Du är missnöjd med, eller dem som har villfarit} En muslim följer inte metoden hos dem som väckt Allahs vrede eller hos dem som har villfarit, ty båda metoderna krätsar kring överdrift och försummelse. Istället bör han följa den rätta och måttfulla vägen för de troende.

Som „Koranens moder” innehåller Sūrat al-Fātihah de viktigaste syftena och de ärerika innebörderna i Koranen. Huvudsyftet med Sūrat al-Fātihah och det bärande som den kretsar kring är:

1. Att uppnå full hängivenhet till Allah, den Högste, genom att visa fullkomlig tjänst enbart till Honom och bekräfta att Allah förtjänar detta eftersom herraväldet uteslutande tillhör Honom.
2. Att erkänna att gudomen är en exklusiv rättighet för Honom.
3. Att be Honom om vägledning till vägen för dem som Han skänker Sin nåd, som iakttar fullkomlig tjänst till Honom.
4. Att ta avstånd från vägen för dem som Han är missnöjd med och dem som har villfarit.

Att inleda den mäktiga boken med Sūrat al-Fātihah är ett bevis på dess förtjänst och höga ställning. Det återspeglar även islamets lätthet och enkelhet, och dess förståelighet för människor. Enkelhet och lätthet är de viktigaste egenskaperna hos denna sura, trots dess korthet och få ord. Detta indikerar även att de suror som kommer efter den kommer att vara lätta och förståeliga för dem som är kompetenta

för religiösa åligganden; eftersom innehållet i denna mäktiga bok framgår ur dess inledningskapitel (Sūrat al-Fātihah). Detta innebär att man bör börja med det viktigaste före det mindre viktiga, och med grundläggande frågor före underordnade frågor, och med huvudprinciperna för trostolkningar och lagar före deras detaljer. Lagstiftningen har iakttagit denna ordning i bönen, och gjort det obligatoriskt att börja bönen med att recitera Sūrat al-Fātihah efter Takbeerat al-Ihrām (inledande Takbeer) och innan någon annan sura reciteras.

Den första halvan

Allahs den Allmäktiges rättighet

Muslimen börjar sin recitation i bönen med att recitera Allahs uttalande:

{Allt lov tillkommer Allah – värlarnas Herre}

Lov innebär att tillskriva den lovade enheten fullkomlighet, tillsammans med kärlek och förhärligande. Den arabiska bestämda artikeln ‘al’ (den/det) betecknar all omfattning. Det vill säga, all fullkomlig lovprisning tillkommer Allah.

Prepositionen ‘l’ på arabiska, som motsvarar (för), betecknar förtjänst och exklusivitet. Därmed förtjänar Allah den Allsmäktige fullkomlig lovprisning från alla aspekter och det är något som är exklusivt för Honom. Så absolut lovprisning bör inte tillskrivas någon annan än Allah den Allsmäktige. Det beror på att Allah allena är Den till vilken permanenta och bestående egenskaper av ära och fullkomlighet tillhör. Han allena lovprisas för fullkomligheten i Sin Essens, Sina Namn, Sina Egenskaper och Sina Handlingar, för Sin skapelse och Sina välsignelser, för Sin uppenbarelse och Vägledning, och för Sitt dekret och öde. Därför, när något behägligt hände profeten, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, brukade han säga:

„Lov vare Allah, genom vars nåd goda saker fullbordas.”

Men om något annat hände honom, brukade han säga:

„Lov vare Allah i alla situationer.” [7]

Allahs den Allsmäktiges uttalande: {Allt lov tillkommer Allah – världarnas Herre} innehåller förklarande av Allahs Endhet med alla dess slag. Allah den Allsmäktige förtjänar exklusivt fullkomlig lovprisning eftersom herraväldet tillhör Honom allena. Att Allah den Allsmäktige är världarnas Herre är det största beviset på Hans gudomen, och att Han allena förtjänar att dyrkan ägnas åt Honom. Det innehåller även ett tillbakavisande av dem som tror på Herren, men dyrkar andra jämte Honom. Ty, då Han är deras alla des världarnas Herre, förtjänar ingen annan än Honom att dyrkas. Det finns även i denna vers ett bevis för att namnet „Allah” är det största av alla Hans namn. Dessutom innebär att beskriva Honom som världarnas Herre att Han är Den som råder över dem, uppfostrar dem och rättar till deras angelägenheter.

Vi måste med säkerhet tro att den uppfostran som Allah ger Sina tjänare inte kan jämföras med en uppfostran given av någon människa överhuvudtaget. Allah den Allsmäktige uppfostrar Sina tjänare genom Sin oändliga nåd, och genom de gudomliga dekreten som Han underkuvar dem. När tjänaren accepterar denna uppfostran och är nöjd med den, och vet att Allah sänder goda saker tillsammans med sådana gudomliga dekret – det goda och dåliga av dem från ställen som tjänaren inte förväntar sig eller inser – kommer han att vara nöjd med Allah och Hans dekret, och Allah kommer att vara nöjd med honom, och visa honom tecken på Sin barmhärtighet och mildhet.

Därefter nämnde Allah, den Högste, efter detta: {den mest Nåderike, den mest Barmhärtige,} med tanke på den uppmuntran och den trygghet som dessa två egenskaper innefattar. Han angav dem uttryckligen för att framhäva att bland de viktigaste egenskaperna hos Hans herravälde är Hans barmhärtighet mot Sina tjänare, och att Hans barmhärtighet föregår Hans vrede. Den största saken varigenom tjänaren väcker barmhärtigheten hos sin Herre är faktiskt att visa underkastelse inför Honom och att visa Honom tjänst, ödmjukhet, oduglighet och behov av Hans barmhärtighet, tillsammans med goda förväntningar på Allah, den Högtärade.

Därför har Allah den Allsmäktige nämnt dessa två namn i synnerhet, fränskilt alla Sina andra namn, i detta stora sammanhang för att bjuda in Sin skapelse att sträva efter Hans ofattbara barmhärtighet. Allah, den Högste och Allsmäktige, är Ar-Rahmān (Den Nåderike) i det jordiska livet och i Livet efter detta, och Han är Ar-Rahīm (Den Barmhärtige) mot Sina troende tjänare.

Enligt den tidigare nämnda hadithen av Abu Hurayrah:

„Och när han säger: Ar-Rahmān Ar-Rahīm (den mest Nåderike, den mest Barmhärtige), säger Allah: Min tjänare har ärat Mig.”

Att ära innebär att upprepa lovprisningen och att nämna Allahs sköna Egenskaper.

„Och när han säger: Māliki yawm ad-dīn (Härskaren på Domens dag), säger Allah: Min tjänare har förhärligat Mig.”

Att förhärliga innebär att upphöja. Domens dag är Uppståndelsens dag. Den kallas så för att människor på den dagen kommer att ställas till svars och få sitt vederlag enligt sina gärningar, vare sig de är goda eller onda.

Denna vers innehåller även bekräftelse av den Sista dagen, uppståndelse efter döden, och avräkning och vederlag. Den framhäver även det faktum att Allah den Allsmäktige är världarnas Herre i det jordiska livet och i Livet efter detta, inte bara i det jordiska livet, och att Hans lovprisning, barmhärthet och rättvisa innebär att Han ger tjänarna vederlag enligt deras gärningar, och ger var och en sin rättighet i sin helhet.

Att tro på Domens dag främjar trygghet inom själen, eftersom den troendes rättfärdiga gärningar aldrig skall gå förlorade, och hans ansträngningar aldrig skall gå fruktlösa.

Allah den Allsmäktige nämnde Sin suveränitet på Domens dag i synnerhet, även om Han är Suveränen i det jordiska livet och i Livet efter detta, eftersom det är dagen då det inte kommer att finnas någon suveränitet för något skapat väsen; Allah den Allsmäktige säger: {Den dag alla skall träda fram [inför Allah]. Inget om dem kommer att vara dolt för Allah. Till vem tillhör [all] suveränitet denna dag? Till Allah, den Ende, den Allrådande.} [8]

När tjänaren minns den genomgripande dagen, kommer han aldrig att förföras av något förgängligt rike som han själv eller någon annan person äger.

Mellan Allah och Hans tjänare

((Koranens hemlighet))

{Det är Dig allena vi dyrkar och Dig allena vi ber om hjälp.}

Denna stora vers är mittenversen i Sūrat al-Fātihah, såsom tidigare nämnts. Det är den som är mellan tjänaren och hans Herre. När tjänaren reciterar den i sin bön, säger Allah: „Det här är mellan Mig och Min tjänare, och Min tjänare skall få vad han ber om.” Vissa lärda kallade den „Koranens hemlighet”, ty den innehåller en hänvisning till människans handlingar när det gäller skaparens rättighet, som är dyrkan, och de skapade varelsernas rättighet, som är att söka hjälp från Skaparen.

Hela religionen är i själva verket grundad på denna vers, och på den är monoteism och tjänst grundade. Det beror på att människans liv består av två halvor: den ena halvan är dyrkan, vilket är syftet och målet bakom att skapa mänskligheten, och den andra halvan är tillit och att söka hjälp. Människans liv är inget annat än dyrkan och att söka hjälp. Om han önskar lycka i det jordiska livet och i Livet efter detta, och ger företräde åt Allahs rättighet till dyrkan, kommer Allah att ge honom hans rättighet till hjälp och underlätta för honom den lätta vägen och leda honom till den rätta vägen.

Så var försäkrad om att ju mer du är uppriktig mot Allah, och ju mer du är en hängiven dyrkare av Honom, desto mer skänker Han dig hjälp, framgång och vägledning.

Det personliga pronomenet „du” upprepas i Allahs uttalande: {Det är Dig allena vi dyrkar och Dig allena vi ber om hjälp} för att framhäva vad uttalandet innefattar, och för att beteckna begränsning av innebörden, och för att väcka dess vikt. Allt detta antyder att det är obligatoriskt att ägna dyrkan uppriktigt åt Allah den Allsmäktige och söka Hans hjälp allena.

För att vara uppriktig i att söka Allahs hjälp måste man ha två stora principer kombinerade i sitt hjärta: tillit till Allah och förlitande på Honom. Den som har sitt hjärta fäst vid Allah, litar på Hans Förmåga och Barmhärtighet, och förlitar sig på Honom, kommer Han att hjälpa och uppfylla hans behov.

Käre läsare, var viss om att för att uppnå ditt syfte och mål finns det ingen annan väg än att söka hjälp från Allah. Så håll ditt hjärta fäst vid Honom, var trygg med Hans Dekret i alla angelägenheter, vare sig små eller stora, och akta dig för att låta ditt hjärta luta sig mot någon annan än Honom. Och i ditt strävande efter lagliga medel bör du anse att de i sig själva inte har någon verkan. [9]

Så var försäkrad om att ju mer du är uppriktig mot Allah, och ju mer du är en hängiven dyrkare av Honom, desto mer skänker Han dig hjälp, framgång och vägledning.

Det personliga pronomenet „du” upprepas i Allahs uttalande: {Det är Dig allena vi dyrkar och Dig allena vi ber om hjälp} för att framhäva vad uttalandet innefattar, och för att beteckna begränsning av innebörden, och för att väcka dess vikt. Allt detta antyder att det är obligatoriskt att ägna dyrkan uppriktigt åt Allah den Allsmäktige och söka Hans hjälp allena.

För att vara uppriktig i att söka Allahs hjälp måste man ha två stora principer kombinerade i sitt hjärta: tillit till Allah och förlitande på Honom. Den som har sitt hjärta fäst vid Allah, litar på Hans Förmåga och Barmhärtighet, och förlitar sig på Honom, kommer Han att hjälpa och uppfylla hans behov.

Käre läsare, var viss om att för att uppnå ditt syfte och mål finns det ingen annan väg än att söka hjälp från Allah. Så håll ditt hjärta fäst vid Honom, var trygg med Hans Dekret i alla angelägenheter, vare sig små eller stora, och akta dig för att låta ditt hjärta luta sig mot någon annan än Honom.

Och i ditt strävande efter lagliga medel bör du anse att de i sig själva inte har någon verkan. [9]

Den stil i vilken versen införs: {Det är Dig allena vi dyrkar och Dig allena vi ber om hjälp.} antyder begränsning. Således är innebörden: vi begränsar lydnad och dyrkan till Dig allena, och hänger ingen del av det på någon annan än Dig. Detta antyder att det är obligatoriskt att ägna dyrkan uppriktigt åt Allah allena, och att avsaknaden av detta villkor gör dyrkan ogiltig.

Den som förstår innebörden av {Det är Dig allena vi dyrkar och Dig allena vi ber om hjälp} kan aldrig ägna något slag av dyrkan till någon annan än Allah den Allsmäktige.

När en muslim således reciterar {Det är Dig allena vi dyrkar}, bör han överväga att behandla skrymteri, eftersom detta uttalande innehåller en påminnelse om uppriktighetens ställning. Och när han reciterar {Dig allena vi ber om hjälp}, bör han överväga att behandla arrogans, eftersom detta uttalande innehåller en påminnelse om tjänarens behov av sin Herre.

Allah den Allsmäktige säger även: {Det är Dig allena vi dyrkar och Dig allena vi ber om hjälp} och använder första personens pluralpronomen 'vi', för att påminna människor om att denna rättfärdiga religion islam utgör ett starkt band mellan muslimerna oavsett deras raser och språk, och oavsett avståndet mellan deras länder och landskap, och att en muslim är stark när han befinner sig bland sina bröder och med dem i samma led.

Käre muslimske broder och syster, dyrkan renar verkligen den mänskliga själen och rengör den från det jordiska livets orenheter som kan påverka den. Om inte detta sker uppnås inte syftet med dyrkan. Om själen når renhet och sublimitet kommer den att svämma över av godhet, givande och uppoffring till förmån för dem runt omkring den. Detta är dyrkandens sociala inverkan. Men om detta inte uppnås måste muslimen återse sitt tillstånd och leta efter bristpunkten i sin dyrkan.

En av de mest farliga frågorna som drabbar den muslimska ummah är åtskillnaden mellan trosuppfattning och dyrkan å ena sidan, och mellan dyrkan och dess inverkan på individen och samhället å andra sidan. Som ett resultat har dyrkan förvandlats till en ren vana för många människor, med dess sociala och fostrande innebörder ofördragliga.

Den andra halvan

Tjänarens rättighet

I denna situation börjar tjänaren att bönfälla sin Herre, den Nåderike, den Barmhärtige. Så reciterar han Allahs uttalande:

{Led oss på den rätta vägen,}

medan han är medveten om att det största en tjänare ber sin Herre om är att leda honom till den rätta vägen och ge honom framgång att hålla sig till den vägen. Detta är den eviga framgången i det jordiska

livet och i Livet efter detta. Vägledning är sannerligen det ädlaste man kan be om, och att uppnå den är den mest sublimes gåvan.

Orden {Led oss} i Sūrat al-Fātihah är ett bevis på att Allahs den Allsmäktiges bok är en bok om vägledning, såsom ytterligare bekräftat i uttalandet av Allah, den Högste: {Sannerligen leder denna Koran till det som är mest rättfärdigt...} Den som söker vägledning genom Koranen kommer Allah den Allsmäktige att leda, och den som söker vägledning bör hålla sig till Koranen.

Vägledning är av två slag: vägledning av att skänka framgång och inspiration, och vägledning av att rikta och instruera. Den som uppriktigt reciterar Al-Fātihah ber i själva verket Allah att leda honom till den rätta vägen, göra den tydlig för honom, leda honom till att känna den, och hjälpa honom att hålla sig till den och vara stabil på den.

Användningen av pluralpronomenet ‘oss’ i {Led oss på den rätta vägen} framhäver den troendes iver att åkalla Allah, och ett tecken på muslimens omsorg om sig själv, sina bröder, familj, släktingar och alla muslimer genom att inkludera dem i sin åkallan.

Frukten av att ledas till den rätta vägen är att tjänaren gör vad som krävs av honom vid alla tider, vare sig det gäller kunskap eller handling, och undviker vad som är förbjudet.

Skyldigheten att be Allah om vägledning sjutton gånger varje dygn är en indikation på vikten av att be Allah om vägledning, och att han vänder sig till Honom, må Han vara upphöjd, och kastar sig ned inför Honom med sitt ansikte mot marken, kanske Allah skulle ta emot honom bland dem som Han har tagit emot, och leda honom till den rätta vägen bland dem Han har lett.

Allahs sändebud, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, brukade åkalla Allah den Allsmäktige och säga:

„O Allah, led oss till sanningen angående det som det rådde oenighet om, med Din tillstånd; sannerligen leder Du vem Du vill till en rätt väg.”

Ordet „väg” nämndes i singularform i versen eftersom det är en enda specifik väg som Allah har visat dem som Han har välsignat och gjort det till en väg som leder till Hans välbehag och Paradiset. Den

vägen är Hans religion, utom vilken det inte finns någon religion. Vad gäller vägarna för dem Han är missnöjd med eller som har villfarit, är de många.

Detta visas i Allahs uttalande: {Sannerligen är det Min väg – fullkomligt rät. Följ den då och följ inte andra vägar, ty de kommer att leda er bort från Hans väg.} Allah den Allmäktige säger även: {vägen för dem Du har välsignat – inte dem Du är missnöjd med, eller dem som har villfarit.} Denna vers innehåller en beskrivning av den rätta vägen och ett detaljerat tal efter en generalisering.

I versen klassificerade Allah, den Högste, människor i tre kategorier: dem som är välsignade, dem Han är missnöjd med, och dem som har villfarit. Denna klassificering grundar sig på kunskap och gärningar: dem som är välsignade är dem som Allah skänkt välsignelsen av tro och vägledning, framgång och beständighet i Allahs religion och att handla efter den. De hade kunskap och handlade efter den. Således är de välsignade med kunskap och med att handla efter den kunskapen.

Vad gäller dem som Allah är missnöjd med, är det de människor som kände till sanningen men undlät att handla efter den och förkastade den. Så är Allah missnöjd med dem. De är judarna och alla som antar deras metodik och följer deras väg.

De som har villfarit är de som inte har kunskap, och vars gärningar inte grundar sig på kunskap. Så dyrkar de Allah i okunnighet. De är de kristna såväl som alla dem som följer samma väg.

Allahs uttalande: {dem Du har välsignat} antyder tro på det gudomliga dekretet, eftersom människan tror att alla välsignelser är från Allah den Allmäktige och att Han allena äger dem, och att vägledning och framgång är i Allahs hand allena.

I förklaringen av denna vers anges att orsaken bakom avvikelser från den rätta vägen och att falla i begärens och missuppfattningarnas fälla antingen är okunnighet eller stolthet och personlig läggning. Därför är okunnighet och personlig läggning bland de viktigaste frågorna som en troende behöver att Allah räddar honom ifrån.

Till och med en person kan ha viljan att göra gott, men ändå är okunnig om de lagliga medlen för att uppnå det, så han använder otillåtna medel. Eller en person kan ha kunskap, men saknar den beslutsomhet som driver honom att handla efter sådan kunskap. Eller han kan bli överväldigad av sin

personliga läggning, så han lämnar en skyldighet eller begår ett förbud avsiktligt, medan han är medveten om den relevanta regeln, på grund av svagheten i hans tro, begärens dominans och världliga nöjens brådska.

Den fullständiga framgången kan definitivt uppnås om Allah räddar en från stolthet och okunnighet så att han blir en av den rätta vägens människor.

Allah den Allsmäktige nämnde dem som utsätts för Hans misshag före dem som har villfarit i Sitt uttalande: {inte dem Du är missnöjd med, eller dem som har villfarit} eftersom tidpunkten för dem som utsätts för Hans misshag, det vill säga judarna, föregår tidpunkten för dem som har villfarit, det vill säga de kristna, och även därför att deras fråga är allvarligare och deras synd är grävare. Det beror på att när människans villfarelse är orsakad av okunnighet, kan sådan okunnighet avlägsnas med kunskap. Men om den är orsakad av personlig läggning och stolthet, kan han knappast släppa sin villfarelse. Därför riktas ett allvarligt hot mot dem som underlåter att handla efter sin kunskap.

Versen innehåller även en varning till muslimska lärda och dyrkare mot att likna judarna och de kristna när det gäller att följa personlig läggning och okunnighet, för att inte drabbas av samma vederlag som deras.

Sufyān ibn ‘Uyaynah sade:

„De som är korrumperade bland våra lärda liknar judarna, och de som är korrumperade bland våra dyrkare liknar de kristna.” [10]

Det antyder även att islam är Allahs religion som leder till den rätta vägen. Därför är varje religion utom vad Muhammed, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, kom med en falsk religion som inte leder sina anhängare till den rätta vägen.

Den bedjandes uttalande: „Āmeen”

Både i obligatoriska och frivilliga böner är det föreskrivet för den bedjande att säga: „Āmeen” efter att ha sagt: {eller dem som har villfarit}. Detta gäller oavsett om personen ber individuellt eller som imam

eller ber bakom en imam, och oavsett om personen är man eller kvinna. Det rekommenderas för män att säga det högt. Kvinnor bör dock säga det ohörbart.

Enligt de flesta lärda innebär ordet Āmeen: O Allah, bönhör vår åkallan.

Profeten, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, sade om förtjänsten med att säga „Āmeen”:

„När imamen säger: {inte dem som Du är missnöjd med, eller dem som har villfarit} säg: „Āmeen”, ty när en av er säger: „Āmeen” och det sammanfaller med änglarnas uttalande av „Āmeen”, kommer alla hans tidigare synder att förlåtas.” [11]

Avslutning

Vi ber Allah göra oss till dem som Han ledde till den rätta vägen, och låta oss handla i enlighet med Hans rättfärdiga Shari‘ah. Vi ber Honom göra oss beständiga i detta, och hålla oss borta från vägen för dem Han är missnöjd med och dem som har villfarit. Och att göra oss till dem som begrundar Hans Bok och handlar i enlighet med den, och till dem som följer sunnan för vår Profet, må Allahs frid och välsignelser vara över honom, och över hans familj, och alla följeslagare, såväl som dem som följer dem till Domens dag.

Källförteckning

Jag har samlat det material som skrivits i dessa sidor från lärdas uttalanden. Jag tillskriver all förtjänst Allah allena, sedan åt de framstående lärda som lyste upp vägen med sina böcker och sammanställningar. Må Allah belöna dem!

Tadabbur Sūrat al-Fātihah / Prof. D. Nāsir Al-‘Umar / Första upplagan 1437 AH.

Tafseer Sūrat al-Fātihah. Sammanställd av den akademiska avdelningen vid Ad-Durar As-Saniyyah Foundation, under översyn av Shaykh ‘Alawī ibn ‘Abdul Qādir as-Saqqaf. Ad-Durar As-Saniyyah Institution for Publication. Dhahran, KSA / Första upplagan 1437 AH.

Tayseer Al-Kareem Ar-Rahmān fi Tafseer Kalām Al-Mannān. Författare: ‘Abdur-Rahmān ibn Nāsir ibn ‘Abdullah As-Sa‘di (d. 1376 AH). Förlag: Ar-Risālah Foundation. Första upplagan 1420 AH – 2000 AD.

Rūh Al-Ma‘anī fi Tafseer Al-Quran Al-‘Azheem was-Sab’ Al-Mathāni / Författare: Shihāb Ad-Deen Mahmūd ibn ‘Abdullah Al-Husayni Al-Alūsi (d. 1270 AH). Förlag: Dār Al-Kutub Al-‘Ilmiyyah, Beirut. Första upplagan, 1415 AH.

Al-Mawsū‘ah Al-Ilktrūniyyah Ash-Shāmilah lil Qurān Al-Karīm (Heltäckande online-encyklopedi över den ädla Koranen). <http://mosshaf.com>

[1] Återges av Al-Bukhārī i Boken om Tafse'er, under kapitlet med titeln: Vad som rapporteras om al-Fātihah, hadith nr 4204, och under kapitlet med titeln: Vi har verkligen tilldelat dig de sju ofta upprepade verserna och den stora Koranen, hadith nr 4426, och i Boken om Koranens förtjänster, under kapitlet med titeln: al-Fātihahs förtjänst, hadith nr 4720.

[2] Fat'h al-Bārī (8/9).

[3] Återges av Muslim i Boken om resandesbön och förkortning av den, Kapitlet om al-Fātihahs förtjänst och de sista verserna av Sūrat al-Baqarah, och uppmuntran till recitation av de sista två verserna av Sūrat al-Baqarah, hadith nr 806.

[4] Återges av Al-Bukhārī i Boken om bön, Kapitlet om att rikta sitt ansikte mot Qiblan. Hadith nr 397.

[5] Återges av Muslim, Boken om bön, Kapitlet om skyldigheten att recitera al-Fātihah i varje rak'ah, och Om han inte kan recitera den ordentligt eller lära sig den, får han recitera det som är lätt för honom, hadith nr 395.

[6] Sūrat Al-'Ankabūt – del av vers 45.

[7] Återges av Ibn Mājah i Boken om uppförande, Kapitlet om förtjänsten hos dem som prisar Allah. Hadith nr 3803. Al-Albānī klassificerade den som Hasan/Sund.

[8] Sūrat Ghāfir – vers 16.

[9] likt någon som spänner säkerhetsbältet runt sig själv ombord på ett plan som styrs av en skicklig pilot, och Allah tillkommer det bästa exemplet. Därmed krävs det av en muslim att använda sig av medel medan han är säker på att inget av dessa lagliga medel kan ge honom nytta eller avvärja skada från honom utom genom Allahs Dekret och Vilja. Detta är trons hårda pelare: att du använder dig av medlen medan du förlorar hoppet på dem men istället fäster all din förhoppning vid Den som förorsakar dem, må Han vara upphöjd.

[10] Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah återger denna tradition på auktoritet av Sufyān i sin bok Iqtidā' As-Sirāt Al-Mustaqīm (1/68)

[11] Återges av Al-Bukhārī i Boken om Exeges. Hadith nr 4205.